

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Iohanni Illvstri Regi Angliae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

676 Epistolarum Innocentij III.

tem aliis nosceris subjacere. Vnde sine ipsorum forsitan injuria, nisi praestarent assensum, nobis in hoc subdere te non posse, nec ejus auctoritatis existit ut dispensandi super his habeas potestatem. Rationibus igitur his inducti, Regi gratiam fecimus requisiti, causam tam ex veteri quam ex novo testamento tenentes quod non solù in Ecclesia patrimonio, super quo plenam in temporalibus gerimus potestatem, verum etiam in alias regionibus, certis causis inspectis, temporalem jurisdictionem causaliter exercemus; non quod alieno iuri prajudicare velimus vel potestatem nobis indebitam usurpare, cum non ignoramus Christum in evangelio respondisse: *Redde quæ sunt Cæsari Cæsari & quæ sunt Dei Deo.* Propter quod postulatus ut hereditatem divideret inter duos, *Quis, inquit, constituit me judicem super vos?* Sed quia sicut in Deuteronomio continetur, *Si difficile & ambiguum apud te judicium esse perspexeris inter sanguinem, & sanguinem, causam & causam, lepram & non lepram, & judicium intra portas tuas verba videris variari, surge, & ascende ad locum quæ elegerit Dominus Deus tuus, veniensque ad sacerdotes Levitici generis & ad judicem qui fuerit illo tempore, quæresque ab eis, qui indicabunt tibi judicij veritatem, & facies quæcunque dixerint qui præsunt loco quem elegit, & docuerint te juxta legem ejus, sequerisque sententiam eorum, nec declinabis ad dexteram vel ad sinistram.* Qui autem superbiter nolens obediens sacerdotis imperio, qui eo tempore ministraverit Domino Deo tuo, decreto judicis morietur, & auferet malum de Israël. Sanè cum Deuteronomium lex secunda interpretetur, ex vi vocabuli comprobatur in hoc quod ibi decernitur ut in novo testamento debeat observari. Locus enim quem elegit Dominus apostolica sedes esse cognoscitur, sic quod eam Dominus in se ipso lapide angulari fundavit. Cum enim Petrus urbem fugiens existet, volens eum Dominus ad locum quem elegerat revocare, interrogatus ab eo, *Domine, quod vadis,* respondit: *Venio Romanum iterum crucifigi.* Quod intelligens pro se dictum, ad locum ipsum protinus est reversus. Sunt autem sacerdotes Levitici generis fratres nostri, qui nobis jure Levitico in executione sacerdotalis officij coadjutores existunt. Is vero super eos sacerdos sive judex existit cui Dominus inquit in Petro, *Quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum & in celis, & quodcumque solveris super terram, erit solutum & in celis, ejus vicarius qui est sacerdos in æternum secundum*

ordinem Melchisedech, constitutus à Deo judex vivorum & mortuorum. Tria quippe distinguunt judicia; primum inter sanguinem & sanguinem, per quod criminale intelligitur & civile; ultimum inter lepram & lepram, per quod ecclesiasticum & criminale notatur; medium inter causam & causam, quod ad utrumque refertur tam ecclesiasticum quam civile; in quibus cum aliquid fuerit difficile vel ambiguum, ad judicium est sedis apostolicæ recurrentem, cuius sententiam qui superbiens contempserit observare, mori præcipitur & auferri malū de Israël, id est, per excommunicacionis sententiam velut mortuus à communione fidelium separari. Paulus etiam, ut plenitudinem potestatis exponeret, ad Corinthios scribens ait: *Nescitis quoniam angelos judicabimus; quanto magis secularia.* Porro secularis officium potestatis interdum & in quibusdam per se, nonnunquam autem & in nonnullis per alios exequi consuevit. Licet igitur cum filiis saepe dicti Regis Francorū, de quibus an fuerint legitimi ab initio dubitatur, duxerimus dispensandum, quia tamen tam lex Mosaica quam canonica sobolem suscepit ex adulterio determinatur, testante Domino, *Manzer & spurius usque in decimam generationem in Ecclesiam non intrabunt,* canone vero vetante tales ad sacros ordines promoveri, secularibus quoque legibus non solù repellentibus eos à successione paterna, sed negantibus ipsis etiam alimenta, supersedendum adhuc duximus petitioni prædictæ, nec ad præsens super hoc tuis precibus annuendum, donec, si fieri poterit, & culpa levior & jurisdictione liberior ostendatur, licet personam tuam specialis dilectionis brachiis amplexemur, & in quibus cum Deo & honestate possumus speciale tibi velimus gratiam exhibere.

*JOHANNI ILLVSTRI REGI
Anglie.*

Cum in clyta recordationis Richardus Rex Angliae frater tuus sedi apostolica cum multa precum instantia suppli carit ut promotioni carissimi in Christo filii illustris Regis Othonis nepotis ejusdem Regis & tui in Romanum Imperatorem electi efficaciter intendere dignaramur, promittens se ad id operam efficacem impensurum, eodem Rege, prout Domino placuit, sublato de medio, tu, qui eidem in regni solo successisti, non solù precibus, sed etiam permissionibus per litteras plures & nuntios apud nos & fratres

Epist. 160.
De electione
Othonis IV.
Imp.
Vita Raynaldi,
ad an. 1198. §
53. 54.

nostros pro eodem negotio instare curasti, afferens te & terram tuam expositurum omnino ad ejusdem negotij complemen-tum. Nos vero credentes ut quod pro-mittebas verbo, curares opere adimplere, promotioni ejusdem Regis sollicitus in-tendere procuravimus, sicut per Dei grati-am effectus operis manifestat. Sed qua-liter tu postmodum deferens nos & Ro-manam Ecclesiam, eidem Regi manum auxilii tui subtraxeris, & juraveris contra ipsum, utinam nescirent alij, quia non potuit nos latere.

*E X E R C I T V I
cruce signatorum.*

Epist. 161.
De captione
Iaderae.
Vide gesta In-
noc. III. cap.
86. 87.

Dolemus non modicum & move-mur quod iis quibus remissionis im-pendere gratiam solebamus & aeternæ poli-ciceri retributionis augmentum, nunc, quod sine incore multo non dicimus, nostra salutationis alloquium & apostolica bene-dictionis praesidiū cogimur denegare. Ecce etenim aurum versum est in Scoriā, & penè penitus aeruginavit argentum, cūm à puritate vestri propositi recedentes, & in invium declinantes à via, quasi manum retraxisti ab aratro, & retrosum cum Loth conjugē respexit. Cūm fugientes Aegyptum festinare debuissetis ad terram melle ac lacte manantem, errantes ad solitudinem divertisti, ubi reducentes ad animum qualiter in Aegypto super ollas carnium federatis, non solum esuristi alia & pepones, sed fraternalum sanguinem fitivisti. Sanè rememorans serpens antiquus qualiter inter semen mulieris & eum inimicitias Deus posuerit, post hominis primi lapsum, quia in caput prevalere non potuit, insidiatus calcaneo, scipsum occul-tavit in via, ut vel equorum ungulas tan-geret, & cum equo prosterneret ascensorem, consueta fraudis astutia & solita ne-quitiae malignitate procurans ut saltē modicum fermenti corrumperet totam massam, & omnium facti rei, cūm offen-deretis in uno, totius laboris vestri mer-itum perderetis. Attendens siquidem ipse hostis antiquus, qui est diabolus & satana-nas, qui seducit universum orbem, quod majorem caritatem nemo habet quam ut animam suam ponat quis pro amicis suis, ut vos tantæ caritatis affectu & mercede pri-varet, contra fratres vestros bellum move-re vos fecit & signa vestra primum con-tra fideles populos explicare, quatenus sic ei peregrinationis vestrae solveretis primi-tias, & tam vestrum quam fratrum vestro-

rum sanguinem dæmonibus funderetis. Habentes igitur faciem non euntis in Hierusalem, sed descendantis potius in Aegyptum, in Hierico ab Hierosolymis descendisti, & incidisti ideo in latrones, qui & vos virtutum spolarunt amictu, & peccatorum plagas imposuerunt spoliatis, nec abire tamen voluerunt haec tenus nec relinquere semivivos, cūm adhuc apud vos immisiones per angelos malos fiant, ut tamquam pro necessitatibus vestris diver-tatis ad insulas, & in sumptus vestros Chri-stianorum spolia convertatis, sicut nuper apud Iaderam accepimus vos fecisse. Cūm enim illuc navigio venissetis, signa vestra contra civitatem protinus expandentes, tentoria in obsidione fixisti, vallavisti undique civitatem, & muros ipsius non sine multa effusione sanguinis suffodisti. Cūmque cives subire cum Venetis judi-cium nostrum vellent, nec in hoc etiam apud vos potuissent misericordiam invenire, circa muros suos crucis imagines sus-penderunt. Sed vos in injuriā crucifixi non minus civitatem impugnasti & cives, sed eos ad deditio[n]em violenta dextera coegeristi. Debuerant autem vos à tam ne-quissimo proposito vel reverentia crucis assumpta vel carissimi in Christo filii no-stri Henrici Regis Vngarorum illustris & nobilis viri Andreæ Duci fratri ejus de-votio, qui pro terra sancta subsidio crucis signaculum assumperunt, vel saltē apostolicae sedis auctoritas, quæ vobis curavit districtus inhibere ne terras Christiano-rum invadere vel lādere tentaretis nisi vel ipsi vestrum iter nequierit impedirent, vel alia causa justa vel necessaria forsan occur-reter propter quamaliud agere, acceden-te consilio Legati, possentis. Ne vero præmisita inhibitio segniter audiretur, si qui contra eam venire præsumerent, eos de-nuntiavimus excommunicationis vinculo innodatos & beneficiis indulgentiae quam apostolica sedes cruce signata indulxit im-munes. Ceterum licet dilectus filius no-ster Petrus tituli sancti Marcelli Presby-ter Cardinalis apostolicae sedis Legatus prohibitionis nostræ tenorem quibusdam ex vobis exponere curavisset, & tandem litteræ nostra vobis fuissent publicè præ-sentatae, nec Deo nec sedi apostolicae de-tulisti, sed ut se redderent coegeristi mi-seros Iadertinos. Veneti ergo in oculis vestris subverterunt muros civitatis ejusdem, spoliaverunt Ecclesias, ædifica de-struxerunt, & vos cum eis Iadertinorum spolia divisisti. Ne igitur addatur pecca-

QQq ij